

ZDRAVSTVENI OBZORNIK

Strokovno glasilo medicinskih sester Slovenije

Leto XIV. — 1980

KAZALO

Izdaja Zveza društev medicinskih sester Slovenije. Glavna in odgovorna urednica: Marija Miloradović. Urednik: Janez Strajnar. Predsednica uredniškega sveta: Tatjana Valant-Veličković. Uredniški odbor: Marija Geč, Anica Gradišek, Božena Golob, Marija Lavš, Julka Kuzma, Marija Miloradović, Janez Strajnar, Joža Tomšič.

Tisk: ČGP »Delo« v Ljubljani.

ČLANKI

- Borčič B. gl. Vodopija J.
Cvahte Saša:
Filozofski in družbeni vidiki medicinske znanosti 72
- Čadež Edvard in Tabor Ludvik:
Vpliv vibracij na človeško telo 38
- Černelč Draga:
Imunološki odziv človeka na proteolitične encime *B. subtilisa* 356
- Drobnič Helena:
Dojenje 251
- Franović Anton:
Vloga fiziatra v procesu programiranja funkcionalnega zdravljenja bolnikov z ankilozantnim spondilitisom 47
- Golouh Rastko gl. Us-Krašovec Marija
Hall C. Dorothy:
Srednjeročni program dela medicinskih sester in babic v Evropi (1976—1983) (Prev. I. Celec) 211
- Hartmann Sonja in Marič Zinka:
Oblike teamskega dela v negi bolnika na domu 14
- Hribar-Habinc Miša:
Vzroki za nastanek šoka in osnovne terapevtske smernice 126
- Jezeršek Libuša:
Maligne bolezni otroškega obdobja 20
- Komadina Dominik:
Temeljna načela zdravstvene politike 307
- Leben Vinko:
Nekatere merske enote v medicini 345
- Mahler Hafdan gl. Svetovni dan zdravja 1980
- Marič Zinka gl. Hartmann Sonja
- Marolt Zdenka:
Psihološke reakcije otrok z malignimi boleznimi 24
- Matitz Silva:
Šibke strani rejništva pri vzgoji zmerno in težje duševno prizadetih otrok 148
- Mavec Pavla:
Rak in dednost 140
- Miloradović Marija:
Usmerjeno izobraževanje na področju zdravstvenega varstva v SR Sloveniji s posebnim poudarkom na izobraževanju medicinskih sester 119
- Pavčič Maruša:
Prehrabena služba v bolnišnici 133
- Petričević I. gl. Vodopija J.
Pevc Janez:
Nekateri zdravstveni in higienško-epidemiološki vidiki odpadnih snovi 61
- Pocajt Zlata:
Organizacija, naloge in delovanje nege bolnika na domu v Mariboru 3
- Pogačnik Ana gl. Us-Krašovec Marija
Poljšak Irena:
Telesne spremembe in prehrana v starosti 368
- Požarnik Hubert:
O pomenu pogovorov med zdravnikom in bolnikom z rakom 144
- Strajnar Janez:
Urednica našega glasila je končala z delom. Organizacijski, vsebinski in oblikovni prispevek urednice, medicinske sestre Neže Jarnovič k razvoju Zdravstvenega obzornika 291
- Tov. Franjo Tominec je sklenil lektorsko delo pri Zdravstvenem obzorniku: veliko in pomembno delo je bilo dobro opravljeno 384
- Strojan Jožica:
Najpogostnejše kožne infekcije in alergična kožna obolenja otrok 361
- Stropnik Zlata:
Razkužilo — vir okužbe v bolniškem okolju 29
- Tabor Ludvik gl. Čadež Edvard
- Tambič T. gl. Vodopija J.
Tihole Franc:
Varstvo in zdravje otrok 154
- Tomažević Tomaž:
Urgentna (nujna) stanja v ginekologiji 218, 324

Tomšič Joža:	
Delež operacijske medicinske se- stre pri duševni pripravi bolnika na operacijo	338
Us-Krašovec Marija, Golouh Rastko, Pogačnik Ana:	
Aspiracijska biopsija v onkolo- giji	332
Vavpotič Darinka:	
Kontrastne angiografske preiska- ve	56
Vodopija J., Tambič T., Petričević I., Borčič B.:	
Ocena možnosti varstva pred bolnišničnimi okužbami (Prev. Anton Gradišek)	255
Vračko Alenka:	
Aseptična nega in preprečevanje hospitalnih okužb na oddelku za intenzivno nego novorojenčkov .	34
Vuga Silva:	
Nega bolnika na domu v SR Sloveniji	229
Zemljčič Maša:	
Očesna obolenja pri dojenčkih	158, 234
Žalar Aleksandra:	
Šport in rekreacija kot dopolnil- na oblika celovite rehabilitacije paraplegikov	242
Žvan Vukoslav:	
Podaljšana nevroleptična terapija shizofrenskih psihoz	49
Odločno po začrtani — Titovi poti osvobajanja človeka delavca in samoupravljalca	116
Svetovni dan zdravja 1980 — Ka- jenje ali zdravje — izberite! (Po- slanica gen. direktorja SZO dr. Hafdana Mahlerja)	166
12. maj — mednarodni dan me- dicinskih sester (Marija Geč) .	170

LEPOSLOVJE

Avčin Marij:	
Ninica (Spominek)	68
Hostnik Mara:	
Ogenjca	378

Larned W. Livingstone:	
Pogovor z otrokom (Prev. M. Potrč)	164
Puljizević Jozo:	
Gordana Bonetti: »Kmalu bom umrla«	262

NOVOSTI — IZKUŠNJE — POBUDE

Zdravstveni obzornik v računalniški zbirki podatkov (Janez Strajnar)	75
Povezava slovenske biomedicine s svetovnimi zbirkami bibliograf- skih podatkov (Štefan Adamič) .	77
Tehnični strokovnjak — nov delavec v zdravstvenem timu (Majda Šlajmer-Japelj)	78
Nov način dajanja zdravil (B. Brzin)	172
Danes duševno prizadeti otrok bo jutri odrasla oseba	174
Ustanovna skupščina posebne izo- braževalne skupnosti za zdrav- stveno varstvo (Marija Milora- dović)	175
Uporaba zakona o zdravstvenem varstvu	175
Metode usposabljanja kadrov za ne- go bolnika in poškodovanca (Ga- brijela Skubic)	268
Kemizem možganskih celic in nov način preizkušanja zdravil (B. Brzin)	387
Športne aktivnosti za duševno pri- zadete na Nizozemskem (Jan Ulaga — Naš zbornik 6/1979) .	389

ORGANIZACIJA ZDRAVSTVENE SLUŽBE

21. mednarodni kongres bolnišnic (IHF) v Oslu (Irena Kapelj, Štefan Plut)	81
Datum proizvodnje in rok trajanja zdravil (Krešo Kovačič)	85
Analiza možnosti razvoja zdravstve- nega varstva v SR Sloveniji v letih 1981—1985 (Zdravstvena Skupnost Slovenije 1979)	176

Izdatki za zdravstveno varstvo: ne- učinkovitost v porabi (Delegat- ski obveščevalac št. 20/1979) . . .	181
Delo doma starejših občanov Ljub- ljana-Bežigrad (Marija Pepev- nik)	271
Pravilnik o podeljevanju štipendij in drugih oblik pomoči raziskovalne skupnosti Slovenije	391

IZ DRUŠTVENEGA ŽIVLJENJA

Občni zbor Zveze društev medicin- skih sester Slovenije v Ljubljani, dne 21. nov. 1979 (Iz zapisa Ma- rije Lavš)	86
Poročilo o delu glavnega odbora Zveze društev medicinskih sester Slovenije za leto 1978 in 1979 (Breda Podboj)	92
Poročilo o delu uredništva Zdrav- stvenega obzornika (Neža Jar- novič)	97
Občni zbor društva medicinskih ses- ter Celje (Dragica Marenčič)	100
Sekcija medicinskih sester-babic je tudi v letu 1979 izpolnila delovni program (Julka Kuzma)	100
Srečanje ob obletnici mature (Dra- gica Berglez)	101
Prvi kongres medicinskih tehnikov in sester Jugoslavije (Od 8. do 10. maja 1980 na otoku Krku) (Janez Strajnar)	102
I. Mediteranski kongres socialne psi- hiatrije (J. Strajnar)	103
Sestanek evropske skupine ICN (No- vembra 1979) (Iz urada ICN — Majda Šlajmer-Japelj)	104
I. redna seja glavnega odbora Zveze društev medicinskih sester Slo- venije (Iz zapisov Marije Lavš)	182
Občni zbor društva medicinskih ses- ter Slovenj Gradec (Marija Geč)	191
Letna konferenca delegatk pediatrič- ne sekcije ZDMSS: največ o stro- kovnih vprašanjih (Božena Go- lob)	192
Poročilo o delu sekcije medicinskih sester v šolstvu (Marija Geč)	193

Priznanje 3 M mariborski medicin- ski sestri Bredi Vengust (Božena Golob)	195
Sožalje mednarodne zveze medicin- skih sester ob smrti predsednika Tita (Iz urada ICN — Winifred W. Logan)	196
Simbol kongresa ICN v Los Ange- lesu leta 1981 (Iz urada ICN)	197
Hend Abdel-al je postala svetovalka ICN	198
Komite ICN za poklicno problema- tiko medicinskih sester (PSC) nadaljuje delo (Prir. Franci Šif- rer)	198
II. svetovni kongres operacijskih me- dicinskih sester v Lausannu od 12. do 15. avgusta 1980 (Joža Tomšič)	199
Podelitev nagrade 3 M medicinski sestri Bredi Vengust (Majda Ber- njak)	273
Poročilo Zveze medicinskih sester Jugoslavije za prvo polovico mandatnega obdobja 1977 do 1980 (Majda Šlajmer-Japelj)	274
Seminar sekcije operacijskih sester v Izoli (Joža Tomšič in Martina Forjan)	275
Strokovna srečanja medicinskih ses- ter v Mariboru (Majda Bernjak)	276
Občni zbor društva medicinskih ses- ter Ptuj—Ormož (Verica Turk)	276
Tretji simpozij o preprečevanju in- fekcij v zdravstvenih, socialnih in vzgojnih organizacijah: medi- cinski in ekonomski problemi (Božena Golob)	278
Analiza in zdravstvena ocena de- lovnega mesta (Janez Strajnar)	281
Z letne konference medicinskih ses- ter — babc; uspešno strokovno in organizacijsko delo sekcije (Prir.: Janez Strajnar)	401
I. kongres zdravstvenih delavcev Ju- goslavije (Marija Miloradović)	402
II. svetovni kongres operacijskih me- dicinskih sester v Lausannu av- gusta 1980 (Joža Tomšič)	404
Naša splošna ljudska obramba je orodje miru (Ob četrtem semi-	

narju Zveze društev medicinskih sester Jugoslavije v Varaždinu septembra 1980 — Marija Lavš) 405

OSEBNE VESTI

V spomin višji med. sestri Marti Nastran (Nuška Bele) 74
 V slovo medicinski sestri Anici Čarman (Jožica Bačnik) 267
 Majdi Orožim v slovo (Mara Hostnik) 410

BELEŽKE OB KNJIGAH

B. Pregelj, M. Kramar: Psihoterapija otrok — druga izdaja (Dušan Repovš) 106
 Navodila za izvajanje sistematičnih pregledov predšolskih otrok (Dušan Repovš) 106
 Stanje hranjenosti žensk, zaposlenih v tekstilni industriji (Dušan Repovš) 106
 Hematološke vrednosti pri dojenčkih — razlike med rezultati iz vene in iz kapilare na prstu (Dušan Repovš) 107
 Gradivo VI. jugoslovanskega simpozija o zdravstvenem varstvu na ravni zdravstvenega doma (Dušan Repovš) 107
 Dr. Benjamin Spock: Vzgoja otrok v težavnih obdobjih (Janez Strajnar) 107
 Despotović A., M. Ignjatović, V. Fridman: Alkoholizem — etiologija, klinika, lečenje i prevencija (Janez Rugelj) 108
 S. Bras, B. Cvetko, M. Kobal, J. Kostnapfel, J. Lokar, L. Milčinski, B. Pregelj, M. Vitorović, V. Žvan: Psihijatrija (Jože Felc) 200
 Joint Who/Unicef meeting on infant and young Child (Posebna publikacija SZO 1979 — Anica Gradišek) 284
 Physician and Nurse migration (Anica Gradišek) 411

Louis Cournot: Srčni infarkt — poljudno znanstveni priročnik (M. Š. M.) 411
 Jerše M. in Pokorn D.: Srce in ožilje (Anica Gradišek) 412
 Janko Popovič: Bolečina v križu in išias (M. Š. M.) 412

ZANIMIVOSTI

Ni le ropot fizikalna poklicna škodljivost (Mario Kocijančič) 13
 Umrljivost otrok v današnjem svetu (Iz gradiva SZO) 19
 Prednosti dojenja (Mario Lavrič) 23
 Delavcem — priseljencem dajati dejansko enako varstvo kot domačinom (Mario Kocijančič) 55
 Prejemniki Nobelove nagrade za medicino (B. Brzin) 71
 Pomoč pri dozorevanju in odraščanju otrok (Dragica Bošnjak) 109
 Zavitek za novorojenca (Matjaž Polenčič) 110
 Rheoencephalographia (J. Grošelj) 110
 Republiški register rizičnih otrok (Matjaž Polenčič) 110
 Fotokemično onesnaževanje zraka (B. Brzin) 111
 Kakšna je neustrezna smrt ali nečista bolezen? (F. Lukič) 112
 Kirurško zdravljenje zgodnjega raka dojke (B. Brzin) 112
 Uporaba zakona o zdravstvenem varstvu 175
 Spanje in spomin (Mojca Puntar) 201
 Vpliv tobačnega dima na človeški in živalski naraščaj (B. Brzin) 202
 Mladinsko klimatsko zdravilišče Rakitna v nerazrešljivih težavah 202
 Nujna je enakopravnejša delitev družinskih opravil (Otrok in družina 4/1980) 203
 Dobra šola za mlade 203
 Interferon in rak (B. Brzin) 204
 Barofilne bakterije (B. Brzin) 204
 Učni programi na srednji stopnji morajo biti dobra podlaga za vpis na visoke zdravstvene šole (Marija Namorš — Delo, 10. 4. 1980) 241

Leto 1981 bo mednarodno leto prizadetih otrok (Naš zbornik 6/1979)	254
Medicinska sestra mora preprečevati okužbe v bolnišnici (Zora Konjajev — Novis 3/79)	280
Holesterin, arterioskleroza in srčna obolenja (B. Brzin)	285
Kaj je kompleksna naloga medicinske sestre? (Virginia Henderson)	344
Prispevne stopnje za zdravstveno varstvo v letu 1980 (Delegatski obveščevalec 20/1979)	400
Poskusi cepljenja proti raku na jetrih (Pavla Mavec)	413

RAZNO

Misli in vodila. Na straneh:	13, 28, 46, 60, 70, 73, 74, 91, 99, 102, 105, 108, 125, 132, 139, 143, 147, 153, 157, 165, 200, 217, 228, 233, 266, 267, 270, 272, 277, 284, 286, 323, 337, 355, 360, 367, 377, 383, 386, 388, 400, 403, 410
Iz uprave in uredništva:	103, 105, 169, 199, 205, 207, 283, 390, 409, 414